بهشت و دوزخ با یکدیگر مجادله کردند؛ پس دوزخ گفت: من به جباران و متکبران اختصاص داده شده ام. و بهشت گفت: مرا چه شده که فقط افراد ضعیف و حقیر و ساده، وارد من می شوند؟

از ابوهریره رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: «تَحَاجَّتِ الْجَنَّةُ وَالنَّارُ، فَقَالَتِ النَّارُ: أُوثِرْتُ بِالْمُتَكَبِّرِينَ، وَالْمُتَجَبِّرِينَ، وَقَالَتِ الْجَنَّةُ: فَمَا لِي لاَ يَدْخُلُنِي إِلاَّ ضُعَفَاءُ النَّاسِ وَسَقَطُهُمْ وَغِرَّتُهُمْ؟ قَالَ اللَّهُ لِلْجَنَّةِ: إِنَّمَا أَنْتِ رَحْمَتِي أَرْحَمُ بِكِ مَنْ أَشَاءُ مِنْ عِبَادِي، وَقَالَ لِلنَّارِ: إِنَّمَا أَنْتِ عَذَابِي أُعَذِّبُ بِكِ مَنْ أَشَاءُ مِنْ عِبَادِي، وَلِكُلِّ وَاحِدَةٍ مِنْكُمَا مِلْؤُهَا، فَأَمَّا النَّارُ فَلاَ تَمْتَلِئُ حَتَّى يَضَعَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى رِجْلَهُ، تَقُولُ: قَطْ قَطْ قَطْ، فَهُنَالِكَ تَمْتَلِئُ، وَيُزْوَى بَعْضُهَا إِلَى بَعْضٍ، ولاَ يَظْلِمُ اللَّهُ مِنْ خَلْقِهِ أَحَدًا، وَأَمَّا الْجَنَّةُ فَإِنَّ اللَّهَ يُنْشِئُ لَهَا خَلْقًا»: «بهشت و دوزخ با یکدیگر مجادله کردند؛ پس دوزخ گفت: من به جباران و متکبران اختصاص داده شده ام. و بهشت گفت: مرا چه شده که فقط افراد ضعیف و حقیر و ساده، وارد من می شوند؟ الله متعال به بهشت فرمود: تو رحمت من هستی؛ بوسیله ی تو به هریک از بندگانم که بخواهم، رحم می کنم. و به دوزخ فرمود: همانا تو عذاب من هستی. و بوسیله ی تو، هریک از بندگانم را که بخواهم عذاب می دهم. و هریک از شما پُر می شوید. ولی دوزخ پر نمی شود مگر اینکه الله متعال پایش را در آن بگذارد؛ آنگاه دوزخ می گوید: بس است؛ بس است؛ بس است. در این هنگام دوزخ پر می شود و برخی از قسمت هایش در هم پیچیده می شود. و الله متعال به احدی از مخلوقاتش ظلم نمی کند؛ و برای (پر شدن) بهشت، مخلوقات دیگری می آفریند».

[صحیح است] [متفق علیه]

جهنم بر بهشت فخر می فروشد که محل انتقام الله متعال از سرکشان و متکبران و ظالمان و مجرمان است، کسانی که از الله نافرمانی نموده و پیامبرانش را تکذیب کردند. اما بهشت از اینکه معمولا افراد ضعیف و فقیر و بی چیز وارد آن می شوند شکایت می کند؛ البته این افراد انسان های متواضع، فروتن و تسلیم الله هستند. سخن گفتن بهشت و جهنم در این موارد حقیقی است؛ و الله متعال برای آن دو احساس، شعور، تمییز، عقل و نطق قرار داده است و الله بر هر کاری تواناست. آنگاه الله متعال به بهشت می فرماید: "تو رحمت من هستی؛ بوسیله ی تو به هریک از بندگانم که بخواهم، رحم می کنم" و به آتش می فرماید: "همانا تو عذاب من هستی. و بوسیله ی تو، هریک از بندگانم را که بخواهم عذاب می دهم". این قضاوت الله متعال در میان آن دو می باشد؛ یعنی: الله متعال بهشت را آفرید تا هریک از بندگانش را که می خواهد وارد بهشت نموده و به این ترتیب به او رحم نموده و رحمت خود را شامل او بگرداند؛ کسی که الله متعال فضل خود را شامل او نموده و وی را شایسته ورود به بهشت بگرداند. اما آتش را برای کسانی آفریده که نافرمانی او را می کنند و به او و پیامبرانش کافر می شوند. الله این افراد را با آتش مجازات نموده و عذاب می کند. همه اینها ملک الله است که هرگونه بخواهد در آنها تصرف می کند و در مورد کارهایش مورد سؤال قرار نمی گیرد، اما دیگران مورد سوال قرار می گیرند. و تنها کسی وارد جهنم می شود که بنا بر عملش استحقاق آن را بیابد. سپس می فرماید: "و هریک از شما پُر می شوید" و این وعده الله متعال به بهشت و دوزخ است که هر دو را پر خواهد کرد. و این را خود جهنم به صراحت درخواست کرده است، چنانکه الله متعال می فرماید: «يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأْتِ وَتَقُولُ هَلْ مِن مَّزِيدٍ» [ق: 30] «روزی که به دوزخ می گوییم: آیا [از ستمگران] انباشته شده ای؟ [و او] می گوید: آیا بیش از این هم هست؟». و الله متعال سوگند یاد کرده که بهشت و دوزخ را از جنیان و آدمیان پر خواهد کرد. و پس از حساب و کتاب، بهشت و دوزخ خانه انسان ها و جنیان هستند.

بنابراین آنکه ایمان آورده و تنها الله را عبادت کند و از پیامبرانش پیروی نماید، بازگشتش بسوی بهشت است و آنکه نافرمانی کرده، کفر و تکبر ورزد، بازگشتش بسوی آتش است. در ادامه می فرماید: "ولی دوزخ پر نمی شود مگر اینکه الله متعال پایش را در آن بگذارد؛ آنگاه دوزخ می گوید: بس است؛ بس است؛ بس است. در این هنگام دوزخ پر می شود و برخی از قسمت هایش در هم پیچیده می شود. و الله متعال به احدی از مخلوقاتش ظلم نمی کند"؛ جهنم پر نمی شود تا اینکه الله متعال پایش را در آن بگذارد، آنگاه جمع شده و برخی از قسمت هایش در هم پیچیده می شود و بر جهنمیان تنگ می گردد. اینگونه جهنم پر شده و الله به هیچ کسی ظلم نمی کند. باید به دور از هرگونه تحریف، تعطیل و تعیین کیفیت و تشبیه، صفت پا را برای الله متعال ثابت دانست. سپس فرمود: "و برای (پر شدن) بهشت، مخلوقات دیگری می آفریند"؛ بهشت نیز پر نمی شود تا آنکه الله متعال مخلوقات دیگری را برای آن می آفریند و با آنها پر می شود.

https://sunnah.global/hadeeth/fa/show/8313